

Maria autem stabat ad monumentum foris plorans. 11. Dum ergo fletet inclinavit se, & prospexit in monumentum, & vidit duos Angelos in albis sedentes: 12. Unum ad caput, & unum ad pedes ubi positum fuerat corpus Jesu. 13. Dicunt ei illi: Mulier quid ploras? Dicit eis: quia tulerunt Dominum meum; & nescio ubi posuerunt eum. 14. Hæc cum dixisset, conversa est retrorsum, & vidit Jesum stantem, & non sciebat, quia Jesus est. 15. Dicit ei Jesus: Mulier quid ploras, quem quæris? Illa existimans quia hortulanus esset, dicit ei: Domine, si tu sustulisti eum, dicit mihi ubi posuisti eum, & ego eum tollam. 16. Dicit ei Jesus, Maria. Conversa illa dicit ei, Rabboni, (quod dicitur Magister) 17. Dicit ei Jesus, Noli me tangere (nondum enim ascendi ad Patrem meum) vade autem ad fratres meos, & dic eis: Ascendo ad Patrem meum & Patrem vestrum, Deum meum, & Deum vestrum. 18. Venit Maria Magdalene annuntians discipulis, quia vidi Dominum, & hæc dixit mihi? 19. Cum ergo sero esset die illo, una Sabbathorum, & fores essent clausæ, ubi erant discipuli congregati propter metum Judæorum; venit Jesus, & stetit in medio, & dixit eis: Pax vobis. 20. Et cum hoc dixisset, ostendit eis manus, & latus. Gavili sunt ergo discipuli viso Domino. 21. Dixit ergo eis Jesus iterum: Pax vobis. Sicut misit me Pater, & ego mitto vos. 22. Hoc cum dixisset, insufflavit, & dicit eis: Accipite Spiritum Sanctum. 23. Quorum remisistis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt. 24. Thomas autem unus ex duodecim, qui dicitur Dydimus, non erat cum eis quando venit Jesus. 25. Dixerunt ergo ei alii discipuli: Vidimus Dominum: ille autem dixit eis, nisi videro in manibus ejus fixuram clavorum, & mittam digitum meum in locum clavorum, & mittam manum meam in latus ejus, non credam. 26. Et post dies octo, iterum erant discipuli ejus intus: & Thomas cum eis. Venit Jesus januis clausis, & stetit in medio, & dixit: Pax vobis. 27. Deinde dicit Thomæ: infer digitum tuum huc, & vide manus meas & affer manum tuam, & mitte in latus meum, & noli esse incredulus, sed fidelis. 28. Respondit Thomas, & dixit ei: Domine meus, & Deus meus. 29. Dixit ei Jesus: quia vidisti me Thoma, credidisti: beati qui non viderunt, & crediderunt: 30. Multa quidem, & alia signa fecit Jesus in conspectu discipulorum suorum, quæ non sunt scripta in libro hoc. 31. Hæc autem scripta sunt, ut credatis, quia Jesus est Christus filius Dei: & ut credentes vitam habeatis in nomine ejus.

ARGUMENTUM
cum Remissionibus.

Primò Vers. 1. Nuntiat Magdalena Christum non esse in sepulchro; currit simul Petrus & Joannes: Explicavi tom. 5. lib. 9. cap. 2.

Secundò Vers. 11. Maria Magdalena stat foris plorans; apparet ei Christus sub specie hortulani; quod expendi citato cap. 2. à 9. 3.

Tertiò Vers. 19. Cum essent congregati decem Apostoli apparet Christus D. eisque insufflans dat Spiritum Sanctum, ac potestatem remittendi peccata: de quo dixi citato lib. 9. c. 4.

Quartò Vers. 24. Eisdem Apostolis apparet iterum Christus, præsertim Thoma, eique vulnera sua palpanda offert. De quo egi citato lib. 9. cap. 5. & multa etiam tomo 2. in Apocalypsi. capite 21.

CAPUT XXI.

DOSTEA manifestavit se iterum Jesus discipulis ad mare Tiberiadis, Manifestavit autem sic. 2. Erant simul Simon Petrus, & Thomas, qui dicitur Dydimus, & Nathanael qui erat à Cana Galilææ, & filii Zebedæi, & alii ex discipulis ejus duo. 3. Dicit eis Simon Petrus, vado piscari: dicunt ei: Venimus, & nos tecum. Et exierunt, & ascenderunt in navim, & illa nocte nihil preceperunt. 4. Mane autem jam facto stetit Jesus in littore: non

non autem cognoverunt discipuli quia Jesus est: 5. Dicit ergo eis Jesus: Pueri nunquid plumentarium habetis? responderunt ei: Non. 6. Dicit eis: mittite in dexteram navigiæ rete, & invenientis. Miserunt ergo, & jam non valebant illud trahere pro multitudine piscium. 7. Dicit ergo discipulus ille quem diligebat Jesus, Petro, dominus est. Simon Petrus, cum audisset, quia dominus est, tunica succinxit se (erat enim nudus) & misit se in mare. 8. Alij autem discipuli navigio venerunt (non enim longe erant à terra, sed quasi cubitis ducentis) trahentes rete piscium. 9. Ut ergo descenderunt in terram, viderunt prunas positas, & piscem superpositum & panem. 10. Dicit eis Jesus: Afferte de piscibus quos prendidistis nunc. 11. Ascendit Simon Petrus, & traxit rete in terram, plenum magnis piscibus, centum quinquaginta tribus. Et cum tanti essent, non est scissum rete. 12. Dicit eis Jesus: Venite, prandete. Et nemo audebat discumbentium interrogare eum, tu quis es? Sciens quia Dominus est. 13. Et venit Jesus, & accepit panem & dat eis, & piscem similiter. 14. Hoc iam tertio manifestatus est Jesus discipulis suis cum resurrexisset à mortuis. 15. Cum ergo prandissent, dicit Simoni Petro Jesus: Simon Ioannis, diligis me plus his? dicit ei: etiam Domine, tu scis quia amo te. Dicit ei Pasce agnos meos. 16. dicit ei iterum: Simon Ioannis diligis me? ait illi: etiam domine, tu scis quia amo te: dicit ei: Pasce agnos meos. 17. dicit ei tertio: Simon Ioannis amas me? contristatus est Petrus, quia dixit ei tertio: Amas me? & dixit ei, domine omnia scis, tu scis, quia amo te. 18. dicit ei Jesus: Pasce oves meas. Amen dico tibi cum esses junior cingebas te, & ambulabas ubi volebas: cum senueris, extends manus tuas, & alius te cinget, & ducet quò non vis. 19. Hoc autem dixit significans qua morte clarificaturus esset deum. Et cum hoc dixisset, dicit ei: sequere me. 20. Conversus Petrus vidit illum discipulum quem diligebat Jesus, sequentem, qui & recubuit in cœna super pectus ejus, & dixit: domine, quis est qui tradette? 21. Hunc ergo cum vidisset Petrus dixit Jesus, domine, hic autem quid? 22. dicit ei Jesus: sic eum volo manere donec veniam, quid ad te? tu me sequere. 23. Exivit sermo iste inter fratres, quia discipulus ille non moritur. Et non dixit ei Jesus: Non moritur, sed sic eum volo manere donec veniam quid ad te? 24. Hic est discipulus ille qui testimonium perhibet de his, & scripsit hæc, & scimus quia verum est testimonium ejus. 25. Sunt autem & alia multa quæ fecit Jesus: quæ si scribantur per singula, nec ipsum arbitror mundum capere posse eos qui scribendi sunt libros.

ARGUMENTUM CUM
Remissionibus.

Primò Vers. 1. Ad mare Tyberiadis apparet Christus Petro, & sex ejus sociis in captura piscium quod explicavi tom. 5. lib. 9. capite 6.

Secundò Vers. 19. Petro de amore interrogato suas oves pascendas, & fideles omnes regendos committit, eique mortem crucis prædicit, lib. 9. cap. 7.

Tertiò Vers. 22. Petro roganti quod de Joanne futurum sit? Christus respondit: quid ad te? tu me sequere. De quo disserui citato lib. 9. cap. 8.

Ioannes Apostolus.
QUESTIO I.

Quare Joannes Apostolus inter ceteros dicitur singulariter Christi dilectus?

DE hoc magno & præclarissimo Apostolo latè, & amplè multa dixi variis in locis citato lib. 9. c. 8. per decem & octo quæstiones. Et tom. 1. in Apoc. c. 4. q. 3. & tom. 2. c. 21. q. 27. Tamen pro nostro affectu adhuc aliqua dicamus de ejus Magnalibus, quæ solus ille dignè potest aperire, ac dicere. Inde factum, quòd inter quatuor Evangelistas suas laudes, ipse scribat, ait de se: Discipulus quem diligebat Jesus, qui in cœna recubuit super pectus ejus: Cui Christus in cruce sanctissimam Deiparam dedit in matrem; quod Petrus interrogare non audeat, ejus insinuatione interrogat; & tandem de se affirmat, quod ejus testimonium sit verum. Spiritus Sanctus sacrorum Scriptorum mentem illuminabat, & calamus dirigebat: Lingua mea calamus scriba velociter scribens; Divinus Spiritus illustravit Joannis mentem ad scribenda superna, & infinita mysteria Sacrosanctæ Trinitatis unitatem, ac consubstantialitatem Divinarum personarum: In princi-

Joannis magnalia veluti quedam mysteria, quæ ipse solus poterat scribere.

prio, erat Verbum. & Verbum erat apud Deum: Ineffabile etiam incarnationis arcanum: Verbum caro factum est: Illuminavit etiam idem Divinus Spiritus Joan. ut sua magnalia scriberet que adeo sublimia & alta sunt mysteria, ut ipse solus, & nullus alius posset dicere, aperire, ac explicare.

Ad illa verba Joannis. 1. In principio erat verbum: Sic scribit Rupert. Abbas lib. 1. in Joan. ex illo Pf. 84. n. 12. Veritas de terra orta est: carnem de Virgine assumens, eadem de Virginali Joannis anima generatur, vocem corpoream indicens ut pro nobis contra omnem hereticam pravitatem dimicet. Qui enim de corde suo verbum bonum eructavit in utero Virginis, ut Deus invisibilis, & verus homo fieret; ipse castis amplexibus suis ascitum dilecti Joannis animam eodem Verbo impragnavit, ut verbum ineffabile per vocem, litteramque eius audibile, & intelligibile procederet: ait ergo: In principio erat Verbum. Deus pręparavit, & disposuit Virginem sanctissimam Deiparam, ut de ea carnem assumeret; ut invisibilis Deus visibilis, & verus homo fieret: Ipsemet Deus suo altissimo, consilio: Ipse castis amplexibus suis asitum dilecti Joannis animam eodem Verbo impragnavit. Sui magna illustratione, lumine, claritate, ac copia omnium virtutum impręgnavit, fecundavit, ac replevit sui dilecti Joannis animam, ut ipsam Verbum Incarnatum per suam vocem, ac scripturam fieret audibile, cognitum, & publicum in toto mundo: Ut Verbum ineffabile per vocem, litteramque eius audibile, & intelligibile procederet. Summa puritas, ac Virginalis sanctitas Divini Verbi non capit nisi ut summe puris ac, Virginitibus, carnem sumit de puro ac Virginali utero Mariano; elegit etiam puram, ac Virginali animam dilecti Joannis, ut per vocem ac litteram generaretur, vocem corpoream induens ad sui manifestationem Carnem de Virgine assumens, eadem de Virginali Joannis anima generatur, vocem corpoream induens: Ac si magnus Pater duas, quodammodo ut ita dicam, generationes agnoscat Divini Verbi, unā realem, & propriissimam, quando in utero virginali Mariano assumpsit nostram carnem, alteram in anima Joannis induens, vocem corpoream.

Ait Regius Vates Pf. 44. n. 1. Eructavit cor meum Verbum bonum: dico ego opera mea Regi. Ex quoniam corde procedit Verbum bonum? Ex illo, nempe, quod totum est consecratum, & dedicatum Deo: Dico ego opera mea Regi. Ita ex D. Chryso. & D. Hieron. ait ibi Lorin. Justus comedens, replensque animam suam cum sacris doctrinis fuerit satiatus de boni cordis thesauro, profert ea, que bona sunt; & cum Apostolo loquitur. 2. Cor. 13. n. 3. Experimentum queritis eius, qui in me loquitur Christus. Nam ut vulgo dicitur: ex abundantia cordis os loquitur: Atqui Joan. eructavit Verbum supremum, quod est super omnia alia bona; inde conjice quanta sit bonitas, ac rectitudo cordis eius, & superexcellens, ac excelsa sit mens eius in omni puritate, ac sanctitate.

Scribit Orig. hom. 2. in Diversos: Licet Joan. & illud verbum dicere, hominibusque predicare quantum hominibus predicari potest & fiducia- liter clamat: In principio erat Verbum: Non ergo Joannes erat homo, sed plus quam homo,

quando & se ipsum, & omnia, que sunt superavit & ineffabili sapientia virtute purissimaque mentis acmine subvultus in ea, que superiora sunt se- creta, videlicet in rebus, que sunt in seipso, & non in rebus, que sunt in seipso: non enim aliter potuit, ascendere in Deum, nisi prius fieret Deus. Expende verba: Non erat Joannes homo, sed plus quam homo: & iterum: Non aliter potuit ascendere in Deum, nisi prius fieret Deus: Pro quo adverte, ut jam alibi notavi Christus D. dixit Joan. 3. n. 13. Nemo ascendit in celum, nisi qui descendit de celo: & tamen Joanni Apoc. 4. n. 1. Dum videt ostium apertam in celo dicitur: Ascende huc, & ostendam tibi, que fieri oportet: post hoc & statim sui in spiritu: Si juxta Christi verbum, nemo ascendit in celum, nisi qui descendit de celo, quomodo Joannes homo terrenus, in terra natus, ascendit in celum? Joannes non homo, sed plusquam homo erat: Et si in terra natus; tamen in tanto lumine, ac illustratione Divina tan- taque omnium celestium donorum abundantia est impingatus, ut ad quandam altissimam participationem Divinitatis super conditio- nem humanam ascenderit, ut quodammodo, ut ita loquar, Deificus fieret: Non aliter potuit ascendere in Deum, nisi prius fieret Deus: ut in- tonaret: In principio erat Verbum.

Cæsarius D. Greg. Nazianz. frater Dialogo 3 sic ait: Ille enim de Baptista loquitur: cum multo timore etiam iussus tangere Verbi verticem car- nem gestantis non audebat: hic autem plus omnibus liberalitatis habens in divina cana, in sinu Domini recumbens, paulo post super ipsum sanctum unicus cum Deo hominis pectus sese reclinat: Non Ma- ter, non Joseph, qui nominabatur, aut tamen Pa- ter eius non erat: Non Joannes Baptista, non An- gelus, non Archangelus, neque alius quispiam In- carnati Dei & Verbi ausus fuit attingere illud for- midabile pectus super quo nisi Joan. velut Pater su- per filium diffusus recubuit: & inde de Verbo Ver- bum hausit? Valde mirabilis se diffundit Di- vina Benevolentia erga suum Joannem, quod in cęna super pectus Domini recubuit: seu ut legit Syriacus, ut alibi dixi: Cecidit: nempe vi amoris, quod nulli pure creaturę est datum, nec Joseph, nec Baptista, nec An- gelo, nec Archangelo, nec alicui ex Apostolis: Et inde de Verbo Verbum hausit. Donum autem ex singularitate maximę accerscit, ut dixi su- pra, Joan. cap. 12. q. 1. n. 13. 14. 15.

Et maximę notandum, quod Joannes no- tantly de se scribit: qui super pectus Domini in cęna recubuit; quod fuit multo major bene- volentia, ac singularis favor, hic recubitus in cęna, quam si esset in alia occasione, quia sac- rum Domini pectus totum erat apertum, & referat exhibens sui amoris divitias, insti- tuens sacram Eucharistiam; lavans discipulo- rum pedes, declarans suam consubstantialita- tem cum Patre: Philippe, qui videt me, videt, & Patrem meum: Promittens Divinum Spiritum: dans supernam, & altam doctrinam in largo sermone; tunc quando illud divinissi- mum pectus erat apertum, tot & tantis mi- steriis recubuit Joannes, ut illa hauriret, & penetraret quantum fas est homini: Et in- de Verbo Verbum hausit: Ponderemus ultima verba Cæsarii: Velut Pater super filium diffu- sus recubuit: Agens noster Evangelista de Verbo

Verbo Incarnato cap. 1. n. 18. ait: Deum nemo vidit unquam, Unigenitus filius, qui est in sinu Patris, ipse enarravit: Hoc modo loquendi de- notatur quod Divinus Pater habens natum in sinu suo, ei referat, ac aperit omnia secreta sua, ominaque alta consilia in eumque trans- fundit omnes thesauros sue sapientię. Super pectus Joan. recubuit velut Pater super filium diffusus recubuit; & de Verbo verbum hausit: veluti quadam similitudinarie ratione Aeter- nus Pater supra filium diffusus recubuit in Joanne, ut ex illo sacro pectore Christi hauriret sacrosancta, ac abdita mysteria, quantum licitum puro homini: De Verbo Verbum hausit: Beda homil. de S. Joanne Evangelista, ait: Quia enim in pectore Jesu sunt omnes thesauri sapientię, ac scientię absconditi, merito supra pectus eius re- cubitat, quem majorem ceteris sapientię, & scientię singularem munere donat. Similiter Petrus Da- mianus serm. 1. de S. Joanne.

QUESTIO II

Quare D. Petrus de Joanne interrogat: Domine hic autem quid? Agitur de ipso stante juxta crucem?

Um Christus D. dixisset Petro: sequere me: ipse conversus vidisset Joannem, de ipso interrogans Petrus Christum, ait: Domine, hic autem quid? cur Joannis non exprimit nomen dicens: Domine, de Joanne quid sed tacito eius nomine, ait: Domine, hic autem quid? de quo multa citato lib. 9. c. 8. q. 6. 10. & 11. Nunc verđ accipe: Adeo res est magna Jo. adeo magna sunt illius opera, vita, & finis, ut nomen si- bi congruens ad exprimentum non habeant. Quod notavit Rupert. ad illud Apoc. 4. n. 2. Et ecce sedes posita erat in celo, & super eadem se- dens: Cur Divinus Evangelista non nominat quinam iste erat sedens super sedem? Tanta erat illius excelsa magnitudo, quod nullum ad declarandum inveniebatur aptum nomen.

Et quodnam nomen poterit explicare illius magnitudinem, ac excellentiam, qui ex Christi ore datus Virginis filius, ut vices ejus ageret? Cum meus Jesus penderet in cruce, & vidisset matrem stantem, ac discipulum, dixit matri suę: Mulier ecce filius tuus, deinde discipulo: Ecce Mater tua: Quod late explicavi tom. 5. lib. 8. cap. 17. & pro magno Joannis encomio, eodem tom. 5. lib. 9. c. 8. q. 5. Nunc verđ pro tam ex- mio Christi amore in discipulum Joannem, aliqua breviter prelibemus.

Ad que verba sic ait D. Paulin. Epist. 43 quę est tertia ad August. Et illud, quod ad finem om- nium pertinet, salviferum pietatis sacramentum arcana Divini ratione consilii, sub hac voce desi- gnans, ut & alii matrem delegaret, pro matre habendam, & vice sua consolandam, atque illi vicissim novum filium, vice corporis sui traderet: imo [ut ita dixerim] gigneret: Arnoldus Bonę Vallis Abbas de septem verbis, ait: Mulier ecce filius tuus: vices filii naturalis, filius accipit adoptivus & transfunditur in univserum filia-

lis affectus. Datur Joannes filius adoptivus Vir- ginis, ut vices ipsius filii naturalis gerat; inde que Divina virtute Christi in ipsum Joannem ait Arnold. transfunditur quidam amoris affe- ctus, ac si esset filius naturalis Virginis, & in Virgine talis affectus infunditur, ut ait Pau- lin. Imo ut ita dixerim gigneret: ac si esset a Virgine Maria genitus.

In ultima cęna de sua absentia contristatis Apostolis, dans Christus consolationem, eis promittit Spiritum S. dicens: Paracletus Spiritus S. quem mittet Pater in nomine meo, ille vos do- cebit omnia: Joan. 14. n. 26. Promittitur Spiritus S. ut vices Christi gerat, hoc enim denotatur cum dicitur: In nomine meo: sic Euseb. Emisen. hom. de Pentecost. ait: Doleatis quia non semper vobiscum corporaliter maneo; sed nolite contri- stari quia mea vice, & in meo nomine magnus con- solator, & Doctor sapientissimus dabitur vobis, spiritus nempe. Similiter Euthym. ait: nomine meo id est, hic me referat, & meis fungatur vicibus: Datur Spiritus S. Apol. ac universę Ecce- się ad consolationem; ut vicibus Christi funga- tur: Datur. Joan. a Christo sacratissima lux Materi dilectissimę super omnia ad consolatio- nes, & ut vices Christi gerat; ut dicunt D. Pau- lin. & Arnold. In tantum enim diligitur, & su- blimatur Joan. a Christo, ut illius vicibus fun- gatur, ad quas præstandas Spiritus S. promittitur Apostolis.

Pręfata verba: Ecce filius tuus: Eleganter expendit ibi Galfridus apud Allegor. Tilman. Galfridus. Quomodo Joannes Virginis Marię in Virginitate filius fuit: cuius illa si non carnem, carnem tamen integritatem edidit; illum si non hominem, tamen virginem generavit? Virgo Mater Joann. suscepit in filium, etsi non ut hominem generavit, ut virginem puram ac perfectam in omni jus- titia, ac sanctitate produxit. Vehementer ex- pectat anima sancta, ut suos sodales, ac iustos quos per multum amorem fiares vocat, dicat: Quis vobis det se fratrem meum jugentem ubera matris meę. Cant. 8. n. 1. Per matrem, vel intelli- git, ut exponit Philo Carp. Aeternam Sapien- tiam; vel Spiritum S. ut contendit Theodoret. vel Beatissimam Virginem ut interpretantur Rup. Theodor. Reg. etc. Hailgrin. Cass. ed. Theophyl. Hoc conceditur Joanni a Christo: det mihi se fratrem meum jugentem ubera matris meę. Nam cum Joann. datur a Christo in filium Virgi- nis, frater illius est dicendus. Theoph. ibi: Lam pape, quomodo honorat discipulum, fratrem suum illum faciens: usque adeo bonum est juxta crucem stare. Datum est ei, ut suggeret ubera matris suę, ut de excellentissimo lacte ejus doctrinę præ- sentię, morum, ac verborum repleatur, & im- pinguetur.

Quart. Greg. Nicomediensis serm. 8. de san- cta Maria; Deinde dixit discipulo: Ecce mater tua elucidans hæc verba, sic ait: Tu hinc velut filius, meum in eam repende debitum: Joannes datur a Christo in filium Virginis, ut debitum obsequium a Christo perfolvendum Materi ipse exhibeat, & adimpleat ea quę, ad Chri- stum spectabant: Meum in eam repende debi- tum: O quantis donis, ac gratiis, & privilegiis erit

Joan. 18. Rupertus. Psalm. 84.

Summa Divini Verbi puritas de Virginitate utero, ac virginali Joannis anima procedit.

3. Psalm. 44.

D. Chryso. D. Hieron. Lorin.

2. Cor. 13. Walde suprema & imminens puritas cordis Joann.

4. Origene

Joann. 18. Rupertus. Psalm. 84.

Joan. 3. Apoc. 4.

Joan. veluti Deificatus evolat ad quandam altissimam participationem.

Cæsar.

Singularis benevolentia erga Joann. nulli data.

6.

Dum Joann. recubuit, Pa- ter in Joann. 3.

Beda. Ioannes cateris majori sapientia munere ditatus. Damian.

10.

Joan. 5.

Euseb. s.

Euthym.

Spiritus S. vices Christi agit ad Ecclesię.

Ioannes ergo Virginis mo.

11.

Galfridus.

Virgo genitrix

Joan. in virginitate.

Cant. 8.

Philo Carp.

Theodor.

Reg. etc.

Hailgrin.

Cass. ed.

Theophyl.

Joan. frater

Ch. bi.

12.

Nicomed.

Joan. pro per-sona Christi debitum per- solvit.